

ጸዕቂ ክትቦት

ሳልሳይ ክታቦት ንምኽታብ ዘለናዮ ኩነታት ዘህውኹና'ዩ። ነተን ንምኽታብ ሓገዝ ዘድልዩን ንኡሳን ዘባታት ምክልኻል ንክሕግዝን መንግስቲ ንምክልኻል ሓቲትዎ ኣሎ። ንኡሳን ዘባታት ካብ ፋርማሲታት ሓገዝ ክትቦት ንክረኽቡ እውን የቃልለለን ኣሎ።

– ንብምልኡም ልዕሊ 45 ዝዕድሚኡም ኣብ ውሽጢ ክልተ ቕነ፡ ማለት ክሳብ መፋርቕ ወርሒ ጥሪ ሳልሳይ ክታቦት ንምኽታብ ዕድል ንምሃብ ከም ዕላማ ተታሓሲዝናዮ ኣለና። ዕላማና ንምጉጉጻፍ ድማ ሓደስቲ ሜላታት ንጥቀም ኣለና። ንኡሳን ዘባታትና እምብዛ ሓይል ዕማም ኢዩን ዝግማ ዘለዎ፡ ዝወርደን ዘሎ ጸቕጢ ግና ሓይል ኢዩ። መንግስቲ ብወገኑ ንምክልኻል ሓይሊ-ዕማም ኣቑሙ ንንኡሳን ዘባታት ኣብ ምኽታብ ንክተሓባበርዎን ሓቲትዎም ኣሎ። ወለንተኛታት፡ ሓካይም ስኒ፡ ኣገልግሎት ጥዕና ትካላት ዋኒንን ሞየኛታት ጥዕና ሆስፒታላትን እውን ንዝኼማ ሓይሊ-ዕማማት ንምሕጋዝ ግደኡም ከበርክቱ ይኸእሉ ኢዮም ይብል ቀዳማይ ሚኒስተር ዮናስ ጋኣር ስተረ (ሰልፊ ዕዮ/ላዎ)።

– ክትቦት ህይወት የድሕን ኢዩ። እዞም ሕጂ ኣብ ሆስፒታል ዝዕቑቡ ዘለው ተሓከምቲ ብቀዳምነት ኢኩቱባንን ክልተ መራፍእ ክታቦታት ጥራሕ ተኸቲቦም ዝጸንሑ ሽማግሌታትን ኢዮም። ሳልሳይ ክታቦት ንምውሳድ እሺ ምባል ክሳብ ክንደይ ኣገዳሲ ከም ምኻኑ ኢዩ እዚ ዘስምረልና። ሳልሳይ መርፍእ ክታቦት ካብ ከበድቲ ሕማማት ይከላኸለልና ኢዩ ኢልና ንሓስብ ኢና፡ ካብቲ ኣሚክሮን ዝብሃል ዓይነት ቫይረስ እውን ብተመሳሳሊ ይከላኸለልና ኢዩ ክትብል ብወገና ሚኒስተር ጥዕናን ክንክንን ኢንግቪልድ ሻርኮል ተገናዝበና፡ (ሰልፊ ዕዮ/ላዎ)።

ንልዕሊ 65 ዝዕድሚኡም፡ ኣብ ክሊ ዕድሙ ካብ 18 ክሳብ 64 ንዝርከቡ ብሰንኪ ኮቪድ-19 ከቢድ ሕማም ንክሓሙ ዘስግኡምን ኣብ ኣገልግሎት ሕክምናን ክንክንን ዝወፈሩ ሰራሕተኛታትን ንምኽታብ ኢዩ ኣብዚ እዋን እዚ ዝያዳ ወሳኒነት ዘለዎ። ኣብ ኣገልግሎት ሕክምናን ክንክንን ዝወፈሩ ሰራሕተኛታትን ሽማግሌታት ዝኹኑ ተሓከምቶምን ንምክልኻል ሳልሳይ መርፍእ ክታቦት ምኽታብ ኣድላዪ'ዩ። ንልዕሊ 65 ዝዕድሚኡምን ተነካእቲ ዝኹኑ ጉጅለን ተኸቲቦም ምስ ወድኡ፡ ንልዕሊ 45 ዝዕድሚኡም ሰራሕተኛታት ቤት ትምህርቲታትን ኣጸደ-ህጻናትን ብቐዳምነት ሰሪፆም ንክኸታትብዎም እውን መንግስቲ ንኡሳን ዘባታት ሓቲትዎን ኣሎ።

– ፋርማሲታት ኣብ መዳይ ክትቦት ንክተሓገዝ ድልዎት ከም ዘለዎ ኣፍሊጠናና ኣለዎ። ኣብ መንጎ ንኡሳን ዘባታትን ፋርማሲታትን ንዝካየድ ምትሕብባር ነቃልሎ ኣለና፡ ከምኡ እውን ንኡሳን ዘባታት ምስ ዘድልዩን ክጥቀማሉ ዝኸእላ ንቡር ዝኹን ውዕል ይንደፍ ኣሎ። በዚ መሰረት ንንኡሳን ዘባታትና

ሀዝብና ንምክታብ ንፋርማሲታታን ከዋፍራ ሕጂ ይቃለለልን ኣሎ ብምባል ትሕብር ሚኒስትር ጥዕናን ክንክንን ኢንግቪልድ ሻርኮል። ማዕረ ማዕረኡ ኸኣ ኣብ መንጎ ካልኣይን ሳልሳይን መርፍእ ክታበት ዘሎ ዝሓጸረ ግዜ ጋግ፡ ነቶም ካብ 45 ንላዕሊ ዝዕድሚኦምን ብሰንኪ ኮቪድ-19 ከቢድ ሕማም ንክሓሙ ዘስግኦምን ኣብ ኣገልግሎት ሕክምናን ክንክንን ዝዋፈሩ ሰራሕተኛታትን ናብ 4.5 ኣዋርሕ ኣውራጅናሎም ኣለፍ። መታን ንኡሳን ዘባታትና ንብምልኦም ነቶም ኣብ መንጎ ካልኣይን ሳልሳይን መርፍእ ክታበት ዘሎ ግዜ ጋግ ናብ 4.5 ኣዋርሕ ኣውራጅናሎም ዘለፍ ጉጅለ ንምክታብ ትካል ሀዝባዊ ጥዕና/FHI ቀቅድሚ ልደት ዘሎ ግዜ ተወሳኺ መራፍእ ክታበታት ክልእኸለን ኢዩ።

—ሞዩኛታት ጥዕና ኣብ ዝቐልጠፈ ተሎ ኢሎም ሳልሳይ መርፍእ ክታበት ንክተቡ ዘሎ ኣገዳስነት ልዑል ከም ምኒኑ ብወገነይ በዚ ኣጋጣሚ እውን ከዘኸኸር እፍቱ። እዚ ወላ ነቶም ኣብ ናይ ንኡሳን ዘባዉያን ዝርከቡ ኣገልግሎት ጥዕና ይኹን ነቶም ኣብ ፍሉይ ሕክምናዊ ኣገልግሎት ዝዋፈሩ እውን ዝምልከት ይኹውን። ከምኡ እውን እቶም ክሳብ ሕጂ ቀዳማይ ይኹን ካልኣይ መርፍእ ክታበት ዘይተኸተቡ ዘለው ንክኸተቡ እሺ ንክብሉ ኣምሪረ ክለበዎም እደሊ። ንኡሳን ዘባታት ሀዝብና ንምክታብ ዘካይድኦ ዘለዎ ዕማም ሓያልን ዘይንዓቕን ኢዩ፡ ምስ ኦሚክሮን ዝብሃል ዘሎ ዓይነት ቫይረስ እሞ ኸኣ እቲ ዘካይድኦ ዘለዎ ጻዕሪ ግደኡ ዝያዳ ከም ዝዓዘዘ ሚኒስትር ጥዕናን ክንክንን ኢንግቪልድ ሻርኮል ተተሓሳስብ።